

Handläggare
Emelie Lif
Telefon: 08-50825474**Till**
Socialnämnden
2024-06-11

Rapportering av ej verkställda beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1 år 2024

kvartal 1, 2024

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt 9 § och rapportering enligt 28 f § LSS samt 4 kap 1 § SoL, kvartal 1 år 2024.
2. Socialnämnden överlämnar stadsdelsnämndernas och socialnämndens rapportering av ej verkställda gynnande beslut till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Kommunen ska enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringsskyldigheten omfattar även gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag verkställigheten avbrutits. I Stockholms stad ansvarar varje stadsdelsnämnd för denna rapportering som görs varje kvartal enligt IVO:s anvisningar, antingen via traditionella blanketter eller via e-tjänst

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 1, 2024 till 185 stycken vilket är en minskning med nio beslut jämfört med kvartal 1, 2023 och en minskning med 30 stycken jämfört med kvartal 4, 2023.

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick kvartal 1, 2024 till 111 stycken. Det är en minskning med 16 beslut jämfört med kvartal 1, 2023 och en minskning med 21 stycken jämfört med kvartal 4, 2023.

Anledning till minskning av antalet ej verkställda beslut enligt LSS är en minskning av ej verkställda beslut för insatserna

avlösarservice, bostad för vuxna, daglig verksamhet, kontaktperson, korttidsvistelse och personlig assistans. Boende för barn, korttidsstillsyn och ledsagarservice har inte förändrats i antal sen senaste rapportering.

Anledning till minskning av antalet ej verkställda beslut enligt SoL är en minskning av ej verkställda beslut i alla bistånd förutom öppenvård som har ökat i antal. Ledsagning samt korttidsboende har inte förändrats i antal sen senaste rapportering.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 1, 2024 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Kommunen ska enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringsskyldigheten omfattar även gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag verkställigheten avbrutits. I Stockholms stad ansvarar varje stadsdelsnämnd för denna rapportering som görs varje kvartal enligt IVO:s anvisningar, antingen via traditionella blanketter eller via e-tjänst.

Därutöver ska socialnämnden lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige i Stockholms stad över antalet ej verkställda gynnande beslut enligt ovan. Detta sker genom att socialförvaltningen varje kvartal sammanställer uppgifterna från stadsdelsnämnderna samt socialförvaltningens enhet för hemlösa. Rapporteringen ska ske på ett sätt som inte strider mot gällande sekretessregler och rapporterna ska därför vara avidentifierade. Syftet med rapporteringen är att stärka rättssäkerheten för personer som beviljats insatser och att förbättra förutsättningarna för en intern och extern uppföljning av beslutade insatser.

Ärendet

I ärendet rapporteras ej verkställda beslut enligt LSS och SoL för kvartal 1 år 2024. Fördelningen mellan olika kategorier av ej verkställda beslut presenteras i tabellerna nedan.

Fördelningen i antal mellan olika former av LSS-insatser som inte kunnat verkställas framgår av tabell 1.

Tabell 1: Antalet ej verkställda beslut enligt LSS fördelat på insats.

Typ av insats	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2023	2023	2023	2023	2024
Avlösarservice	8	13	10	5	4
Boende för barn	2	3	5	4	4
Bostad för vuxna	68	68	74	81	75
Daglig verksamhet	31	31	34	37	33
Kontaktperson	31	41	35	30	21
Korttidstillsyn	2	3	8	3	3
Korttidsvistelse	37	33	35	41	34
Ledsagarservice	12	13	11	8	8
Personlig assistans	5	2	7	6	3
Summa	196	208	219	215	185

Fördelningen i antal mellan olika former av bistånd enligt SoL som inte kunnat verkställas framgår av tabell 2.

Tabell 2: Antalet ej verkställda beslut enligt SoL fördelat på bistånd.

Typ av bistånd	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2023	2023	2023	2023	2024
Permanent bostad	21	19	25	29	28
Bostad (IFO)	19	24	24	24	15
Boendestöd	11	11	14	13	5
Sysselsättning	6	2		1	
Hemtjänst	8	5	5	2	
Kontaktfamilj	15	12	13	12	6
Korttidsboende	3	1	3	2	2
Kontaktperson	23	21	15	25	22
Stödboende					
Ledsagning	3	4	4	2	2
Öppenvård	7	19	21	8	19
Annat bistånd	11	21	21	14	12
Summa	127	139	145	132	111

Fördelningen mellan olika orsaker till att beslut enligt LSS inte kunnat verkställas framgår av tabell 3.

Tabell 3: Antalet ej verkställda beslut enligt LSS fördelat på orsak.

Orsak	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2023	2023	2023	2023	2024
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	28	30	35	29	21
Resursbrist, lämplig personal	11	19	18	17	10
Den enskilde har tackat nej	46	56	59	48	55
Annat skäl	111	103	107	121	99
Summa	196	208	219	215	185

Fördelningen mellan olika orsaker till att beslut inte kunnat verkställas enligt SoL framgår av tabell 4.

Tabell 4: Antalet ej verkställda beslut enligt SoL fördelat på orsak.

Orsak	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2023	2023	2023	2023	2024
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	43	53	55	50	60
Resursbrist, lämplig personal	7	9	10	5	6
Den enskilde har tackat nej	14	20	18	18	14
Annat skäl	63	57	62	59	31
Summa	127	139	145	132	111

Fördelning sorterat efter kön som ej kunnat verkställas enligt LSS framgår av tabell 5.

Tabell 5: Antalet ej verkställda beslut enligt LSS fördelat på kön.

Kön	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2023	2023	2023	2023	2024
Man	114	130	134	142	121
Kvinna	82	78	85	73	64
Summa	196	208	219	215	185

Fördelningen sorterat efter kön som ej kunnat verkställas enligt SoL framgår av tabell 6.

Tabell 6: Antalet ej verkställda beslut enligt SoL fördelat på kön.

Kön	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2023	2023	2023	2023	2024
Man	63	69	70	65	51
Kvinna	64	70	74	67	60
Summa	127	139	144	132	111

Ej verkställda beslut enligt LSS

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 1, 2024 till 185 stycken vilket är en minskning med nio beslut jämfört med kvartal 1, 2023 och en minskning med 30 stycken jämfört med kvartal 4, 2023. Av de 185 rapporterade ej verkställda besluten har 51 beslut rapporterats som verkställda under perioden och 25 beslut rapporterats som avslutade utan verkställande under perioden.

De vanligaste insatserna enligt LSS som inte verkställs under kvartal 1, 2024 är insatserna bostad för vuxna, korttidsvistelse och daglig verksamhet. Det är ingen insats som har ökat i antal under perioden. Kontaktperson, korttidsvistelse och bostad för vuxna är de insatser som har minskat mest i antal ej verkställda beslut sedan föregående rapporteringsperiod.

Bostad för vuxna är fortsatt den insats som har flest inrapporterade ej verkställda beslut. Insatsen utgör 41 procent av de ej verkställda besluten enligt LSS. Av de 75 beslut som rör bostad för vuxna har den enskilde i 43 fall tackat nej till erbjuden bostad. Av de inskickade rapporterna framgår att vanligaste angivna skälet till att den enskilde tackat nej till ett erbjudande om bostad är att den enskilde har särskilda önskemål om boendet som erbjudandet inte lever upp till. Vanliga önskemål som framgår är att den enskilde vill bo i Stockholm stad eller i en särskild stadsdelsnämnd men endast har erbjudits plats utanför Stockholm eller i stadsdelsnämnd där den enskilde inte önskar bo.

Daglig verksamhet och korttidsvistelse utgör 18 procent vardera av de ej verkställda besluten enligt LSS. För insatsen daglig verksamhet framgår att orsaken i 23 av 33 ej verkställda beslut är att den enskilde inte valt utförare. För insatsen korttidsvistelse är orsaken i 25 av 34 inrapporterade beslut att den enskilde inte valt utförare.

Ej verkställda beslut enligt SoL

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick kvartal 1, 2024 till 111 stycken. Det är en minskning med 16 beslut jämfört med kvartal 1, 2023 och en minskning med 21 stycken jämfört med kvartal 4, 2023. Kvartal 1, 2024 har 39 beslut rapporterats som verkställda under perioden och 10 beslut rapporterats som avslutade utan verkställande under perioden.

Under kvartal 1, 2024, är de vanligaste formerna av bistånd som inte verkställts permanent bostad och kontaktperson. Av de inrapporterade ej verkställda beslut inom SoL är 25 procent beslut om permanent bostad och 20 procent kontaktperson. Vanligaste orsaken till att permanent bostad och kontaktperson inte har verkställts är resursbrist, att det saknas plats. Av de inskickade rapporterna framgår av flertalet av de enskilde som väntar på verkställande av permanent bostad placeras i annan boendeform enligt SoL i avvaktan på verkställighet. Av de inskickade rapporterna framgår att orsaken till ej verkställda beslut var svårighet att rekrytera kontaktpersoner. Öppenvård är det enda bistånd som ökat under perioden. Öppenvård har ökat från åtta stycken ej verkställda beslut till 19 stycken. Av de inskickade rapporterna framgår att vanligaste angivna skälet till att biståndet inte verkställt inom tre månader att det saknas plats och det varit en hög köbildning till öppenvårdsverksamhet. Det är 12 av 19 inrapporterade ej verkställda beslut av öppenvård som har rapporterats som verkställda under perioden.

Annat skäl

En vanligt angiven orsak till att beslut inte blir verkställda är annat skäl. För beslut enligt LSS har annat skäl angett som orsak i 54 procent av fallen och för beslut enligt SoL i 28 procent av fallen. Den vanligaste orsaken till annat skäl enligt LSS är att den enskilde inte har valt utförare för huvudsakligen insatserna korttidsvistelse och daglig verksamhet. För SoL är den vanligaste orsaken till annat skäl att den enskilde inte valt utförare av boendestöd eller annat bistånd i form av sysselsättning. Det framgår även av inskickade rapporter att det finns andra omständigheter till att biståndet inte har kunnat verkställas i tid, som exempelvis att den enskilde ej medverkar.

Det kan finnas ett flertal olika orsaker till att den enskilde inte väljer utförare, trots att det för flera insatser finns så kallade ickevalsalternativ. Det är vanligt att den enskilde inte önskar det angivna ickevalsalternativet och har svårt att välja utförare inom tre månaders tid. Det kan för den enskilde och/eller i förekommande fall dennes anhöriga/företrädare vara viktigare att valet av utförare blir rätt från början snarare än att insatsen verkställs så fort som möjligt.

Funktionshinderperspektiv

Bostad med särskild service enligt LSS är den vanligaste insatsen där den enskilde har ett ej verkställt beslut. Vid erbjudande om bostad med särskild service för vuxna är den vanligaste orsaken till ej verkställt beslut att den enskilde tackar nej till erbjudande om bostad. Merparten av brukare som förmedlas bostad med särskild service har neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och/eller intellektuell funktionsnedsättning. Det innebär att många brukare till exempel kan ha svårt för förändringar och är extra känsliga för stress och yttre stimuli. Det ställer särskilda krav på bemötande från personer som är involverade i förmedlingsprocessen och som på olika sätt har kontakt med brukarna. Biståndshandläggarna och utförarna behöver stötta brukarna i processen och samarbeta med varandra för att se till så att den enskilde får möjlighet att utifrån sina individuella förutsättningar få information och bli delaktig i processen. En av de vanligaste orsakerna till ett ej verkställt beslut i andra insatser eller bistånd än bostad med särskild service är annat skäl och att den enskilde inte valt utförare. Även i processen med att välja utförare kan brukarna behöva stöttning av biståndshandläggare för att möjliggöra eget val av utförare vid beviljad insats.

Jämställdhetsanalys

Av de ej verkställda besluten enligt LSS avser 65 procent män/pojkar. I Socialtjänstrapport 2022¹ framgår att fler män/pojkar än kvinnor/flickor i Stockholms stad är beviljade insatser enligt LSS. Det kan vara en förklaring till varför det är fler män/pojkar än kvinnor/flickor som har ej verkställda beslut enligt LSS.

Av de ej verkställda besluten enligt SoL avser 54 procent kvinnor/flickor. Av Socialtjänstrapport 2022 framgår att det är något fler kvinnor (54 procent) än män som erhållit bistånd under 2022. Det kan vara en förklaring till varför det är fler kvinnor/flickor än män/pojkar som har ej verkställda beslut enligt SoL.

Barnrättsperspektiv

En del beslut om insatser och bistånd som rapporteras rör barn och unga. Vid beslut om insatser enligt LSS som riktar sig till barn/unga ska hänsyn tas till såväl barnets behov, barnets bästa och familjens situation. Insatser enligt LSS riktade till barn och unga har delvis skilda syften men målet är alltid att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och uppnå goda levnadsvillkor. Därtill kan syftena vara att föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska få möjlighet till avlösning i sin omsorg om barnet, samt möjlighet för

¹ Socialtjänstrapport 2022. Diarienumr. 3.1.1-494/2021

syskon att få mer egen tid med sina föräldrar. Insatserna kan även syfta till att främja barn och ungas utveckling.

Insatser enligt LSS som riktar sig till barn och unga är barnboende, avlösarservice, korttidstillsyn och i huvudsak insatsen korttidsvistelse samt till viss del även ledsagarservice och personlig assistans. Det har för de flesta av dessa insatser inte skett mer än marginella minskningar eller oförändrat i antalet ej verkställda beslut jämfört med kvartal 4, 2023. Insatsen korttidsvistelse är den insats som har minskat mest i antal inrapporterade ej verkställda beslut jämfört med föregående kvartal, med en minskning på sju inrapporterade beslut.

Bistånd enligt SoL som riktar sig specifikt till barn och unga är korttidsfamilj och kontaktperson beviljat inom individ- och familjeomsorgen. Det har skett en minskning av antalet ej verkställda beslut avseende kontaktfamilj och kontaktperson detta kvartal jämfört med kvartal 4, 2023.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för strategi och utveckling. Rapporten grundar sig på uppgifter från stadsdelsnämnderna och socialnämnden. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 5 juni 2024. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 5 juni 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 1, 2024 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Tabell 7 - Ej verkställda beslut enligt LSS (Kvartal 1, 2024) per stadsdelsnämnd.
2. Tabell 8 - Ej verkställda beslut enligt SoL (Kvartal 1, 2024) per stadsdelsnämnd fördelade på OF, Omsorg till personer med funktionsnedsättning och IFO, Individ- och familjeomsorg.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-05-28
Maria Karlsson, Bitr. avdelningschef	2024-05-28